

Osiguranje imovine – potreba a ne trošak

Osiguranje od rizika prirodnih katastrofa
Aktuarski pristup

Predrag Kovačević
Udruženje aktuara Republike Srpske

Osiguranje imovine – potreba a ne trošak

- ▶ Osiguranje imovine od prirodnih sila obuhvata rizike:
  - Požar
  - Udar groma
  - Oluja
  - Grad
  - Poplave
  - Klizanje i slijeganje tla
  - Zemljotres
- ▶ Ostvarenje svakog pojedinačnog od navedenih rizika različito utiče na razvoj šteta na portfoliju osiguravajućeg društva.

Osiguranje imovine – potreba a ne trošak

- ▶ Rizici prirodnih katastrofa (poplava, zemljotres, klizanje i slijeganje tla) imaju ogroman uticaj na finansijsko stanje osiguravajućih kompanija.
- ▶ Ostvarenjem rizika prirodne katastrofe ruši se jedna od osnovnih pretpostavki aktuarske matematike o nezavisnosti slučajne promjenljive kojom se definiše osigurani slučaj.
- ▶ Najvažniji kriterijum za upravljanjem portfeljom koji uključuje rizike prirodnih katastrofa je koncentracija rizika.

Osiguranje imovine – potreba a ne trošak

- ▶ Diversifikacija portfelja:
  - Limitiranje izloženosti na jednom geografskom području
  - Ugovori o reosiguranju.
- ▶ Obezbjedenje adekvatnog ugovora o reosiguranju zahtjeva:
  - adekvatno određivanje vrste pokrića (kvotno, stop loss, XL),
  - adekvatno utvrđivanje vlastitog samopridržaja,
  - adekvatni limit ugovora o reosiguranju (ukupan limit ugovora i limit ugovora po štetnom događaju).

Podaci o prirodnim katastrofama*

- ▶ U 2013. godini u svijetu desilo se 150 prirodnih katastrofa, skoro 20000 ljudi je izgubilo život ili se vode kao nestali.
- ▶ Ukupna procijenja šteta u 2013. je iznosila oko 131 milijardu USD a 10-to godišnji prosjek iznosi 190 milijardi USD.
- ▶ Oko jedne trećine (oko 37 mijardi USD) od ukupnih šteta je bilo osigurano.
- ▶ Protection gap (razlika između ukupnog iznosa štete i osiguranog dijela) raste iz godine u godinu.
- ▶ Klimatske promjene predstavljaju najveći rizik nastanka novih prirodnih katastrofa.